

Мрочко Р.М.

здобувач кафедри криміналістики, судової медицини
та психіатрії Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ АБО УТРИМАННЯ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ МІСЦЬ РОЗПУСТИ У СПРАВАХ ПРО СУТЕНЕРСТВО

Структура криміналістичної характеристики злочинів, пов'язаних із сутенерством, може включати цілу низку певних її елементів. На відміну від кримінально-правової характеристики, де суб'єкт, об'єкт, об'єктива та суб'єктивна сторони є обов'язковими елементами складу злочину, у криміналістичній характеристиці залежно від конкретної диспозиції кримінального правопорушення їх кількість та наповнення може змінюватися (збільшуватися або зменшуватися). У той же час, є певні сталі елементи, які притаманні будь-якому кримінальному правопорушенню. До них відноситься і обстановка здійснення сутенерства (сутенерських дій). Зважаючи на це, під час виявлення й розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із сутенерством, важливе місце займає дослідження обстановки їх учинення. Дослідження обстановки учинення злочину, дозволяє слідчому (прокурору) вчасно виокремити певні кореляційні зв'язки між іншими структурними складовими криміналістичної характеристики, зокрема, особою злочинця (сутенером), слідовою картиною злочину, способом вчинення кримінального правопорушення та ін.

На думку Р.С. Белкіна, обстановка на місці злочину є частиною обстановки кримінального правопорушення, яка крім матеріальної обстановки включає поведінку учасників злочинної події, психологічні стосунки між ними тощо [1, с. 140].

В.К. Гавло зазначає, що вивчення обстановки злочину необхідне для позначення системи умов й обставин, що локалізуються простором і часом, матеріальною обстановкою місця події, об'єктом й суб'єктом злочину та іншими компонентами, в яких здійснюється підготовка, вчинення і приховування злочину [2, с. 179].

Досліджуючи місця учинення сутенерства окремі вчені зазначають, що ними може бути будь-яке приміщення або інше місце, спеціально пристосоване або систематично використовуване для здійснення розпусних дій. Так, під час свого дослідження К.Ю. Назаренко дійшла висновку, що можливо класифікувати місця їх скоєння наступним чином: розважальні заклади – 16 % (з них: нічні клуби – 10 %, кафе – 1 %, бари – 2 %, ресторани – 3 %); спортивно-оздоровчі комплекси – 36 % (з них: сауни – 22 %, масажні кабінети – 3 %, салони краси – 2 %, фітнес-клуби – 3 %, оздоровчі центри – 6 %);

місця відпочинку і проведення вільного часу – 28 % (з них: бази відпочинку – 4 %, готелі – 9 %, «зйомні» квартири – 15 %), у тому числі й закордоном; місця проживання «замовника» – 4 % (з них: квартири – 2 %, будинки – 1 %, дачні кооперативи – 1 %); транспортні засоби – 9 % (з них: легкові (6 %) або вантажні (3 %) автомобілі); відкрита місцевість – 4 % (з них: парки – 1 %, сквери – 1 %, лісосмуги – 2 %); підсобні приміщення – 3 % (з них: фотостудії – 1 %, гаражі – 1 %, інше – 1 %) [3, с. 15].

На думку І.В. Сіроух, найбільш розповсюдженими місцями створення та утримання організованими групами місць розпусти і звідництва є наступні: масажні кабінети – 21 %; готелі – 15 %; сауни – 13 %; розважальні заклади – 12 %; «зйомні» квартири – 11 %; транспортні засоби – 8 % (з них: легкові (5 %) та вантажні (3 %) автомобілі). На думку науковця, місця створення та утримання організованими групами місць розпусти і звідництва, мають наступні характерні особливості: а) характеризуються обмеженим колом очевидців (в даному місці в більшості випадків відсутні ті особи, які не користуються послугами звідника); б) розташовуються за місцем проведення вільного часу та відпочинку громадян (сауни, готелі); в) характеризуються обмеженою можливістю доступу (власник, клієнти, проститутки).

Підсумовуючи зазначимо, що дослідження обстановки створення та утримання організованими групами місць розпусти і звідництва як елемент криміналістичної характеристики сутенерства має важливе значення для процесу досудового розслідування і характеристики об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Вона складається з таких елементів як місце, час та умови вчинення.

---

1. Белкин Р.С. Собираение, оценка и исследование доказательств. М., 1966. С. 139-140.

2. Гавло В.К. Теоретические проблемы и практика применения методики расследования отдельных видов преступлений. Томск, 1985. 340 с.

3. Назаренко К.Ю. Розслідування злочинів, пов'язаних зі створенням або утриманням місць розпусти і звідництвом : автор. дис. на здоб. наук. ст. к.ю.н. зі спеціальності 12.00.09. Дніпро. 2016. 20 с.